

Oponentský posudek dizertační práce

Autor: **MUDr Václav Stejskal**

Pracoviště: **Fingerlandův ústav patologie, Fakultní nemocnice a LF UK Hradec Králové**

Název dizertační práce: **Změny stěny ascendentní aorty u vad aortální chlopně – klinicko - patologická korelace.**

Oponent: **prof. MUDr. Tomáš Grus, PhD, II. Chirurgická klinika kardiiovaskulární chirurgie VFN a 1. LF UK, Praha**

1. Rozsah práce a dokumentace

Autor předkládá na 132 stranách včetně literatury a bohaté průvodní dokumentace dizertační práci zabývající se změnami stěny ascendentní aorty u vad aortální chlopně. Práce je rozdělena do 2 hlavních celků (teoretická a experimentální část). Autor překládá vlastní soubor histopatologických nálezů ve vzorcích resekované ascendentní aorty u nemocných operovaných pro dilataci (aneurysma) nebo disekci A. Dizertační práce je doplněna bohatým seznamem literatury ze které autor čerpal s převahou zahraničních autorů, přičemž nechybí ani odkazy na domácí publikace. Literární odkazy jsou v naprosté většině práce publikované v posledních 10 letech. U tří publikací, které se týkají tématu práce, je MUDr. Stejskal 2x prvním autorem a jednou spoluautorem. Dizertační práce je dobře dokumentována tabulkami a grafy. Celkově je práce přehledná a text po jazykové stránce dobře formulován.

2. Volba tématu a zpracování

Téma práce je vhodně zvolené, protože i přes pokroky moderní medicíny zůstává aortální disekce jedním z nejméně předvídatelných stavů s vysokou mortalitou, kde není zcela objasněna její patogeneze, včetně iniciace natržení intimy.

Autorovi se podařilo čtivě představit danou problematiku, její závažnost, výsledky a možnosti léčby. V další části se práce věnuje vlastnímu souboru pacientů, kde porovnává histologické nálezy resekovaných ascendentních aort nahrazených pro disekci nebo aneuryzmatickou dilataci. Histologické nálezy ve stěně aorty korelují s rozměrem dilatované aorty, kuspidií aortální chlopně, stupněm jejího poškození a dalšími faktory. Na základě vlastního souboru se vyjadřuje k otázce nutnosti resekce aorty při kritériích danými evropskými doporučeními, vlivu hemodynamiky na aortální stěnu u malformované aortální chlopně a celé řadě dalších otázek souvisejících s degenerativními změnami ve stěně ascendentní aorty. Stať je výstižná ukazuje na dobré zvládnutí tématu.

Originální závěry autora potvrzují, i za použití moderních vyšetřovacích metod, historicky známé skutečnosti v oblasti onemocnění aortální stěny a tyto informace doplňují. Soubor těchto poznatků má praktický dopad pro každodenní kardiokirurgickou praxi. Originálnost experimentu nelze zpochybnit a jeho jednotlivé postupy jsou u v dizertaci logicky a přehledně popsány. Mají jasný cíl a promyšlenou metodiku.

Formální stavba dizertační práce je dle mého názoru bezchybná. Dokumentace je kvalitní a dostatečná, statistické metody zpracování nepochybně správně nastavené. Literatura byla uvážlivě vybírána a není tudíž zbytečně redundantní, jak bývá občasným zlovykem.

3. Diskuse

Předložená dizertační práce shrnuje výsledky vlastního rozsáhlého souboru pacientů s aneuryzmatem nebo disekcí, kde autor porovnává histopatologické nálezy s klinickými údaji a pokouší se osvětlit, jakým způsobem spolu souvisejí. Reprezentuje mnohaleté zkušenosti pracoviště a autora s léčbou této patologie, kde závěry práce rozšiřují poznatky o nemocech ascendentní aorty a přináší podrobnější pohled do hodnocení jejich histopatologických změn, které dříve bylo díky nejednotnému postupu i značně rozdílné. Limitující faktory práce autor správně identifikuje a popisuje v závěru práce.

Jedním z cílů práce bylo porovnat na základě literárních údajů a vlastního pozorování histopatologické nálezy ve stěnách resekovaných aort a korelovat je s průměry ascendentní aorty měřenými předoperačně eventuálně s typem patologie (disekce, aneuryzma).

Otázky na doktoranda: Myslíte si, že existuje nyní i na základě Vaší předložené disertační práce silnější evidence pro časnější indikaci náhrady ascendentní aorty? Jaké další faktory mohou přispět k indikaci? K těmto emergentním stavům dochází u menších rozměrů aorty, než se dříve předpokládalo (1,2,3). Tedy dilatovaná aorta ještě nedosahuje rozměrů, které jsou indikací k její resekci a náhradě dle současných doporučení.

1. Xun Yuan, Christoph A. Nienaber. Lessons learnt from the international registry of acute aortic dissection (IRAD)
2. Linda A. Pape et al. Aortic Diameter >5.5 cm Is Not a Good Predictor of Type A Aortic Dissection Observations From the International Registry of Acute Aortic Dissection (IRAD) Circulation. 2007;116:1120-1127
3. Luca Koechlin. Aortic root and ascending aorta dimensions in acute aortic dissection. Perfusion. 2020;35(2):131–137

4. Závěrečné stanovisko a celkové hodnocení práce

Výše uvedené poznámky a úvahy nikterak nekolidují se závěry práce autora a spíše dokládají snahu oponenta splnit zadaný úkol. Kolega Stejskal má za sebou a nepochybně i před sebou, velký kus vědecké práce.

Práce nejen potvrzuje a rozšiřuje dřívější pozorování jiných autorů, ale přináší i nové vědecké poznatky, aktuální pohled na danou problematiku.

5. Závěr

Práci doporučuji přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit MUDr. Václavu Stejskalovi titul PhD.

Praha, 17.9.2022

prof. MUDr. Tomáš Grus, PhD